

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 155. — ŠTEV. 155.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 2, 1932. — SOBOTA, 2. JULIJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

F. D. ROOSEVELT IMA NAJVEČ PRILIK ZA ZMAGO

GARNER, SMITH, ROOSEVELT IN DOSTI DRUGIH JE BILO PREDLAGANIH ZA NOMINACIJO

Ovacije za Roosevelta so traja le skoro celo uro. — Sodnik Mack je označil newyorškega gubernerja kot moža, kojega vsaka beseda je vredna zlata. — Newyorški delegacija se je razcepila. — Nekaj delegatov je za Smitha, nekaj za Roosevelta. — Kot kandidata za nominacijo prideta vpoštev tudi governor White in Harry Byrd iz Virginije.

CHICAGO, Ill., 1. julija. — Včeraj so natopili najboljši govorniki, kar jih premore demokratska stranka in začeli predlagati kandidate za nominacijo. Vsakemu govoru je sledil bučen aplavz.

Ko je bil priporočen newyorški governor Roosevelt kot mož, ki zamore dovesti stranko k zmagi, je nastalo strahovito ploskanje in kričanje, ki je trajalo skoro celo uro.

Nato so bili predlagani speaker Garner, Alfred E. Smith, governor Ritchie in razni drugi ugledni politiki, ki se potezajo za nominacijo.

Kot kandidata za nominacijo prideta vpoštev tudi governor države Ohio, White, in Harry Byrd iz Virginije.

Platforma je bila kmalu po predložitvi odobrena. V njo je bil vključen le še odstavek za zaščito otrok. Vsi drugi predlogi za izpremembo oziroma razširjenje platforme so bili poraženi.

Tedaj je pa vstal sodnik John E. Mack, ter predlagal za nominacijo svojega dolgoletnega prijatelja Franklina D. Roosevelta.

Dejal je, da se je konvencija sestala v času nemira in nezadovoljstva ter da je naloga demokratske stranke, enotno delovati in stremeti po tem, da se vrne prosperiteta.

Predlaganih bo dosti inteligentnih, poštenih in zmognih kandidatov, ampak njegov kandidat nima te teh zmognosti, pač ima pa tudi prednost, da je priljubljen pri vseh napredno mislečih državljanih, pa naj pripadajo tej ali oni stranki. V newyorški državi ni bil še noben kandidat ponovno izvoljen s tako veliko večino glasov kot je Roosevelt.

— Roosevelt ima za seboj več držav kot jih je imel katerikoli kandidat v zgodovini demokratske stranke. Teh držav je 34 po številu. Roosevelt je dosegel nekaj nemogočega s tem, da si je priboril v gornjem delu države New York veliko večino. Narod njegove države mu zaupa, ker je vedno zavzemal za interese naroda. Njegovi delavnosti se je zahvaliti, da je nasprotna zakonodaja podredila njegovi volji. Kot pomožni mornariški komisar je izvršil tekom svetovne vojne svojo dolžnost, kot governor je pa uvedel velike prihranke.

— Demokratska stranka nikakor ne zatrjuje, da bo deželo takoj oprostila vsega zla. Demokrat je ničesar ne obljubuje. Obljubovati znajo le republikanci. Sedaj vidimo, kako so se izpolnile njihove obljube, ki so jih zadali pred štirimi leti. Demokratije obljubijo le to, da se bo dežela pod vodstvom moža, kojega vsaka beseda je zlata vredna, kmalu dvignila iz depresije. Da bo mogoče izvesti ta program, mora stranka postaviti za kandidata moža, ki je dovolj velik za tak urad. Ta mož je pa Franklin Delano Roosevelt.

Temu govoru je sledilo silno ploskanje.

Značilno je, da je glasovalo za Roosevelta 47 newyorških delegatov. Isto število glasov je dobil Alfred E. Smith.

Lausannska konferenca na mrtvi točki

VETERANI BODO IMELI DIKTATORJA

Waters je bil tretjič izvoljen za poveljnika. — Ima neomejene pravice. Boje se, da bo izbruhnila epidemija.

Washington, D. C., 1. julija.

Veteranska armada ima sedaj diktatorja. Po enem tednu brez poveljstva je v vrstah profesionalnih patriotov zopet mir in red, ko so veterani Walterju W. Watersu dali neomejene pravice. Zdaj je Waters že tretjič prevzel poveljstvo. Proti njegovi izvolitvi je bila le majhna opozicija.

Waters je organiziral med veterani pohod na Washington. Prvič je odstopil od poveljstva zaradi bolezni, drugič pa je bil prisiljen odstopiti zaradi splošne nezadovoljnosti. Zdaj pa si je izgovoril pravico, da ima v vseh zadevah proste roke in sme o vsem sam odločiti, ne da bi mu bilo treba šele vprašati veterane za njihovo mnenje.

Waters bo sedaj držal vsak dan po eno uro vaje. Med tem časom pa je sen. Blaine posvaril senatno zbornico, da bo izbruhnila najhujša epidemija, katero je še kdaj doživela dežela, ako veterani takoj ne dobijo dovolj živeža.

PREBIVALCI VENERE SO BEDASTI

Chicago, Ill., 29. junija. — Ako žive ljudje na zvezdi Veneri, morajo po izjavi profesorja Philip Fox, ravnatelja Adler observatorija, biti bedasti.

— Razgovor o življenju na Veneri je samo domnevanje, — je rekel prof. Fox, — toda ako je tam kako življenje, prebivalci nimajo razuma.

En dan na Veneri je dolg dvajset dni na zemlji. Tako je tudi noč. Navajeni na gorke dneve in potem biti izpostavljeni hladnim dvajsetim nočem, ne morejo biti sposobni za kakršnokoli delo.

Zvezdoznanci so zopet zadnje čase priznali, da bi bilo na Veneri mogoče življenje, ker so iznašli, da se na tej veliki zvezdi v veliki množini nahaja ogljikova kislina, kar pomeni življenje v katerikoli obliki.

KONEC SLAVE ZRAKOPLOVA

Lakehurst, N. J., 1. julija. — Zrakoplov "Los Angeles", ki je bil nekdanj ponos ameriškega zračnega brodogoja bo od sedaj naprej ostal v hangarju brez strojev, brez dragocenega heliuma in celo brez imena.

Kapitan Harry E. Schoemaker, poveljnik zrakoplovne postaje je prebral odredbo, po kateri je velika zračna ladja postavljena izven službe. Častniki in moštvo so tekom branja salutirali.

Nato je bil veliki zrakoplov sama velik kup jekla in platna in ne več del zračnega brodogoja. Iz službe so ga postavili zaradi starosti in zaradi gospodarstva.

"Los Angeles" je prišel prvič v Lakehurst v oktobru 1924, ko ga je po 74-urni vožnji iz Friedrichshafena dr. Hugo Eckener izročil ameriški mornarici.

ZARADI POSTAVNEGA PRIZNANJA "PROGLAŠENJA NEODVISNOSTI", NE IZIDE V PONDELJEK GLAS NARODA. PRIHODNJA ŠTEVILKA IZIDE V TOREK, 5. JULIJA.

Uredništvo.

OBRAVNAVA PROTI CURTISU

Zasliševanje se nadaljuje. — Lindberghu so komaj ubranili, da ni skočil v morje.

Flemington, N. J., 1. julija. — Polkovnik Charles Lindbergh je bil vsled toliko ponesrečenih poskusov stopiti v zvezo z odvajalci svojega sina, da so ga komaj zadržali, da ni skočil iz čolna, v katerem se je nahajal, v vodo, da bi plaval na čoln, v katerem je domneval, da je skrit njegov otrok.

Poročevalec lista New York Herald-Tribune, William F. Haskell, je kot priča izpovedal, da mu je o tem dogodku povedal Curtis sam.

To se je zgodilo na morju blizu Norfolk, ko je bilo morje tako viharo, da po Curtisovem zadržanju ni bilo mogoče otroka prenesti z jachte na Lindberghov čoln. Lindbergh je bil tako obupan, da je hotel skočiti v morje, da bi mogel priti do otroka. Navzoči so ga morghli s silo zadržati pred to namero.

Haskell je rekel, da je še sedaj prepričan, da je bil Curtis v zvezi z odvajalci. Curtis je obiskal v jetti v Hunterdon. Tam mu je Curtis odločno zanikal, da je prižgal, da je vodil Lindbergha za nos.

— Curtis mi je rekel, — je Haskell pričal dalje, — da je nekaj podpisal, samo da bi imel mir in bi mogel spati. Na moje vprašanje, ako je bil v resnici v zvezi z odvajalci, mi je rekel Curtis: — Prav gotovo. O vsej tej zgodovini bo še govorjeno. Zdaj se nahaja v Norfolk.

Curtisov zagovornik se je pritožil, da sodnik jasno kaže svojo pristranost proti Curtisu, toda sodnik se za to pritožbo ni zmešnil.

TURKI BODO RAZGNALI ANATOLSKA PLEMENA

Carigrad, Turčija, 1. julija. — Nova vladna odredba bo mogoče turški državi prinesla toliko zemlje kot pred leti razpust mohamedanskih samostanov.

Nekatera plemena, ki žive v oddaljenih krajih Anatolije v velikih skupinah, bodo razgnana. Naslov plemenskega poglavarja ali age, bo prepovedan in vsa zemljišča, ki so last teh plemen, zapadejo vladi. Ta zemljišča bodo razdeljena med priseljence, ki pripadajo pravi turški kulturi in bodo naseljeni na krajih, katere bodo plemena morala zapustiti.

Po nekaterih krajih živi skupaj po 4000 ljudi, takega plemena, katerim po svojih postavah vladajo njih poglavarji ali age. In te skupine hoče sedaj vlada razgnati.

CHILE IMA NOVO USTAVO

Provizorična vlada je obljubila ustavo za oktober. — Volitve za narodni zastop bodo prej.

Santiago, Čile, 1. julija. — Provizorična vlada pod Carlosom Davila je napravila prvi ustavni korak, je podala izjavo, da bo v oktobru sklicala ustavodajno skupščino.

Po čilski postavi je treba prej izvoliti zastopnike naroda ali poslance, kar se bo gotovo tudi zgodilo, toda dan volitev še ni določen.

Junta je izjavila, da bo ustavna skupščina izdelala za Čile socialistično ustavo.

Medtem pa je nastala kriza glede Cosach solitarnega podjetja, katero financira ameriški kapital v znesku 330 milijonov dolarjev. Do 1. julija zapadejo obveznosti tega podjetja za obratovalni kapital in ako do tega dne ne bodo obveznosti izpolnjene, bo prišlo podjetje v banekot. Notranji minister Enrique Zanartu se je posvetoval z nekaterimi bankami in je skušal odvrti pretečo nevarnost.

Do sedaj še ni prišlo do nikakega sporazuma. Bankirji zahtevajo varstvo pred vladno konkurenco. Vlada zahteva, da podjetje proda 400.000 ton solitarja, da more plačati dolgove. Vlada je izjavila, da je pri volji dovoliti razpust ali pa konkurz, ako zahteve ne bodo izpolnjene.

VELIKO REVEŽEV V NEW JERSEY

Atlantic City, N. J., 1. julija. — Državni senator William H. Albright je rekel na konvenciji Eastern Federation of Feed Merchants, da bo prihodnjo zimo v državi New Jersey 800.000 mož, žena in otrok navezanih na občinske podpore.

SANDINO JE PRIPRAVLJEN POGAJATI SE

Tegucigalpa, Honduras, 1. julija. — Voditelj vstaje v državi Nicaragua, general Augustino Sandino, ki se je skozi pet let neprestano bojeval proti nikaragški vladi in proti ameriškim vojakom, je izjavil, da je pripravljen pogajati se za mir.

Pogajanja se bodo vršila v San Lorenzo v državi Honduras. Najbrže bo pri pogajanjih navzoč tudi ameriški opazovalec. Pogajanja se bodo udeležili vplivni politiki in mogoče celo vsi štirje predsedniki kandidat, kakor tudi Sandinov predsedniški kandidat general Horacio Portocarrero.

Štirje liberalni kandidati so: dr. Rodolfo Espinoza, dr. Juan Bautista Sacasa, dr. Enoch Aguado in dr. Rosendo Arguello. Dr. Espinoza je brzojavil iz Mangua, da sprejme povabilo, od drugih kandidatov tudi pričakujejo sprejem.

Neposredni namen konference je, da se izmed teh kandidatov postavi samo en kandidat. Težava pri tem pa je, ker bo težko najti moža, ki bo Sandinu po volji. Sandino tudi odločno zahteva, da ameriški vojaki ne smejo nadzorovati volitev.

HERRIOT JE ZNOVA ZAHTEVAL JAMŠČINE IN ODPOTOVAL

LAUSANNE, Švica, 1. julija. — Vprašanje, če bodo Združene države črtale vojne dolgove, ki jih jim dolgujejo zavezniki, je zopet stopilo v ospredje, ko je reparacijska konferenca ponovno dospela na mrtvo točko.

Dosedaj so se temu vprašanju skrbno izogibali, da ne bi povzročili v Washingtonu brezpotnega vznemirjenja.

Načelnik francoske delegacije, ministrski predsednik Herriot, je rekel, da ne bo glasoval za nobeno uravnavo reparacijskega vprašanja, dokler ne bodo Združene države pri volji razpravljati o ureditvi vojnih dolgov.

Ker niti Francozi niti Nemci nočejo popustiti, je konferenca na istem stališču kakor je bila pred dvema dnevoma.

Herriot je že odpotoval v Pariz, dočim je angleški ministrski predsednik MacDonald izjavil, da bo še naprej načeloval odboru, ki preučuje predloge za končno rešitev.

V tem odboru nemški državni kancler von Papen in francoski ministrski predsednik Herriot nimata glasu.

Papenova zahteva, da je treba versailsko mirovno pogodbo revidirati, je tako razburila Angleže, da so se odvrgli od Nemcev ter stopili na stran francoskih delegatov.

KOLIKO LEDU VDIHAJO KONGRESNIKI

Washington, D. C., 1. julija. — Vsak kongresnik v teh vročih dneh vdihna na dan 1333 funtov ledu, kot pravijo vladni izvedenci ki so nadzorovali hladilni sistem, ki je bil postavljen v senatno in kongresno zbornico pred dvema letoma za \$323.00.

Izvedenci pravijo, ako bi se ta hladilni sistem predelal v stroj za izdelovanje ledu, bi stroj izdelal na dan 400 ton ledu. Ker je v obeh zbornicah okoli 600 kongresnikov in raznih uradnikov ter uslužbencev, pride na vsako osebo na dan 1333 funtov ledu.

JETNIŠKI URADNIK POBEGNIL

Jolet, Ill., 1. julija. — Warden v Stateville kaznilnici, Henry C. Hill se zelo jezi na Stanley Burzowskega, ker je pobegnil in mu odnesel najboljše hlače. Burzowski, ki je bil blagajnik v wardeni pisarni, je v nedeljo nenadoma izginil s \$75. Do vrat je prišel z wardenovimi psi in je rekel pazniku, da pelje pse na izprehod.

BOJAZN PROTI VULKANOM

Tluca, Mehika, 1. julija. — Governor Gomez je ukazal, da se morajo vsi prebivalci, ki stanujejo na gornjem delu ugaslega vulkana Xinantecatl, izseliti, ker se čuje veliko bobnenje v dolgo ugaslem kraterju.

Neka znanstvena ekspedicija, ki je pred nekaj dnevi šla na goro, je dobila ukaz, da se mora vrniti.

ROPARJI SO IZPUSTILI AMERIKANCE

Roparji so odvedli deset Amerikancev. — Sedaj so jih izpustili razun dveh pastorejv.

Peking, Kitajska, 1. julija. — Ameriški generalni konzul Walter Adams je naznanil poslaništvu v Pekingu, da so roparji, ki so v nedeljo odvedli deset Amerikancev, izpustili osem jetnikov, obdržali pa so kot talec pastora D. W. Biknerja in A. E. Nyphusa.

Žene in otroci so na varnem, deloma v Hankowu, deloma pa v Šekovu.

Izpušeni so bili: Biknerjeva žena s tremi otroci, gospa Erik Sovik in sin ter gospa Nyphus z detetom.

Nanking, Kitajska, 30. junija. — Neko poročilo pravi, da se ob Kinhan železnici na meji med Honan in Hupeh zbira 20.000 komunistov, ki so tudi odvedli blizu Kingkungšana deset Amerikanecv.

Komunisti ovirajo železniški promet, podirajo mostove in požigajo. Poročila pravijo, da jim je šlo nasproti 4000 vojakov iz Honan in Hupeh.

MODERNE HIŠE NA ČEŠKEM

Praga, Češka, 30. junija. — Čehoslovaška prestolnica stremi za tem, da se izbeči vsakega dima. Zato je bila zadnje dneve otvorena prva stanovanjska hiša, ki ima vso razsvetljavo in kurjavo z elektriko.

Poslopje je postavil arhitekt Adolf Foehr, ki je proučeval stanovanjske hiše v Ameriki.

POULIČNI DELAVCI STAVKAJO

Chicago, Ill., 29. junija. — 2400 čehoslovaških čistilec cest je zastavkoval, ker že od 1. aprila niso dobili plače.

NOVI NEMIRI V INDIJI

Bombay, Indija, 1. julija. — Med Indijanci in muslimani je zopet prišlo do več spopadov, v katerih je bila 1 oseba ubita, nad trideset pa nevarno ranjenih.

Tri osebe so bile ranjene, ko je policija streljala na množico, ki se ni pokorila povelju policije, da se razide.

Po celem mestu je vladala velika zmešnjava in vse trgovine so bile zaprte.

